

CENTRUM
DOPRAVNÍHO
VÝZKUMU

CLOSE TO

PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ MLADÝCH ZAČÍNÁJÍCÍCH ŘIDIČŮ

Mgr. Eva Šedá

PROJEKT CLOSE TO

Cíle projektu

- Využít novou metodu výuky pomocí vrstevníků v autoškolách a následně ověřit její účinnost
- Vrstevníci tzv. PEER MENTOŘI, kteří prožili dopravní nehodu vypráví začínajícím řidičům (studentům v autoškole) o svém zážitku

Projekt CLOSE TO

- Projekt je cíleně zaměřen na mládež a má preventivní charakter (angl.=blízko k)
- Realizace trvala 24 měsíců (2004-2006)
- Do projektu se zapojily státy: Rakousko, Švédsko, Polsko, Německo a ČR
- Webové stránky projektu jsou k dispozici i v české verzi
- www.close-to.net

Peer mentoři (PM)

- Základ v peer programech (AIDS, drogy)
- Nalezení vhodných peer mentorů (věkové kritérium 18-25 let)
- Mohou být muži i ženy
- Oběti i viníci dopravních nehod
- Většinou studenti
- Přináší „život do autoškol“

PEER MENTOŘI V ČR

Trénink a příprava PM

- Výběr vhodných peer mentorů
- Dvoudenní přípravný kurs –
zdokonalení komunikace a rétorických
dovedností, sebe-prezentace, základy
asertivity, simulace reálných podmínek
při návštěvě autoškoly, práce ve
skupině včetně diskusí

NÁVŠTĚVY V AUTOŠKOLÁCH

Návštěvy v autoškolách

- Proměnlivé trojice peer mentorů navštěvovaly s doprovodem zainteresované autoškoly
- Ověření účinnosti peer metody bylo prováděno prostřednictvím 3 dotazníků, z nichž dva byly aplikovány přímo při návštěvě autoškoly

Návštěvy v autoškolách

- Průměrná doba jedné návštěvy byla 55 minut
- Průměrná doba vystoupení peer mentora byla 12 minut
- S každou další návštěvou se prezentace zlepšovaly, při vystoupeních byly využívány různé pomůcky (nákres situace, fotky apod.)

Evaluace

- V ČR projekt oslovil celkem 322 osob, celkově projekt oslovil více než 2 tisíce evropských studentů autoškol
- Národní verze (data z ČR)
- Mezinárodní verze (data ze všech zúčastněných evropských zemí)
- Metoda tří dotazníků

Evaluace

- Otázky v **prvním dotazníku** se týkají mapování postojů v okruzích: sebehodnocení – vlastní zhodnocení řídičských dovedností, stupeň internální/externální atribuce zodpovědnosti, vliv okolí nebo osob (vrstevníků) a osobnostní dispozice k rychlosti a k riskování.
- **Druhý dotazník** kromě výše uvedených oblastí dále zkoumal individuální zkušenosti s dopravními nehodami, ovlivnění řídičského chování po diskusi s peer mentory a zpětnou vazbu na besedu s peer mentory.

Evaluace

- **Třetí dotazník** použitý za 4-6 měsíců od besedy zjišťoval, nakolik se za tuto dobu změnily postoje začínajících řidičů, kteří se účastnili besedy s peer mentory

Výsledky projektu

- Setkání bylo zajímavé (84%)
- Setkání bylo zajímavou variací na obvyklé téma (73%)
- Zkušenosti peer mentorů byly celkově dobře přijaty (72%)
- Setkání bylo nudné (3%)
- To co jsem dnes slyšel/a mě bude nějakou chvíli provázet (58%)

Výsledky projektu

- 93% si pamatovalo na setkání s peer mentory
- 50% si vzpomnělo na obsah diskuse a osobu peer mentora, 18% na popis nehody nebo nebezpečné situace a 7% na rady, jak zvýšit bezpečnost ve vozidle

Riskující typy

- Před besedou bylo identifikováno 33% studentů jako tzv. riskující typ
- Těsně po besedě s diskusí se jejich počet snížil na 22%
- Za půl roku se jejich počet ještě snížil, a to na 17 % (avšak se snížil též počet respondentů)

Výsledky projektu

Měření postojů týkajících se:

- Zodpovědnosti
- Rychlé jízdy
- Bezpečného chování
- Vlivu spolujezdců a ostatních

Výsledky projektu

Krátkodobé setkání s PM ovlivnilo v pozitivním smyslu téměř všechny sledované postoje (kromě vlivu spolujezdců a ostatních).

Některé postoje se po půl roce vrátily do původního stavu, avšak častěji se ještě více vyvinuly směrem k větší odpovědnosti.

Velký vliv na studenty měly příběhy o vážných nehodách, kdy někdo zemřel a příběhy o nehodách pod vlivem návykových látek

Výsledky projektu

- 89% respondentů by doporučilo diskusi s peer mentory i ostatním
- 46% si dokáže představit, že by sami dělali peer metory
- 89% souhlasí, že po setkání budou jezdit bezpečněji než předtím
- To co jsem dnes slyšel/a může potkat každého (98%)

Doporučení

- Na základě ověřování účinnosti vzdělávací metody za pomoci peer mentorů vznikla řada doporučení, které usnadní zavedení myšlenky Close To do reálné výuky mladých začínajících řidičů
- Doporučení se týkají koordinace projektu, průběhu kursu pro peer mentory, průběhu návštěv v autoškolách a implementace metody v ČR

UPLATNĚNÍ METODY

Uplatnění metody

- Využití v rámci prevence jak v autoškolství, tak i na středoškolské úrovni. Studenti mohou být seznámeni na základě emotivního působení vrstevníka s problematikou bezpečnosti silničního provozu.
- Využití jako rehabilitační program
- Justice – alternativní forma potrestání mladých viníků dopravních nehod (jako je tomu v Rakousku)

Děkuji Vám za pozornost !!!

Mgr. Eva Šedá
eva.seda@cdv.cz

